

hvor det nu opholder sig, men det er vanskeligt at finde det, det kan flytte fra den ene til den anden, og naar man overhovedet faar nogen Dom over Tyendet, har det som Regel ikke noget at erstatte med. I 9 af 10 Tilfælde, hvor en Husbonde vil anvende Retsforfølgning, faar han ikke andet end Udgift og Ulejlighed deraf. Derfor finder der i Virkeligheden ikke saa mange Retsfølgninger Sted, som der var Grund til. Husbonden har saa det Middel, naar han vil holde fast paa Tyendet i den vanskelige Tid, at holde noget igen med Lønbetalingen. Men efter det nye Forslag vil dette Middel ikke længere kunne anvendes, thi derefter kan han, selv om Forholdet er indgaaet paa en længere Tid, kun holde 1 Maanedes Løn tilbage, og Tabet deraf vil Tyendet ikke bryde sig synderligt om, naar det har i Sinde at forlade Tjenesten paa Trods af Kontrakten, thi de have altid saa vilde Fantasier om, hvordan de skulle tjene ganske anderledes, naar de slaa sig løs paa en Tid af Aaret, hvor der i mange Forhold kan tjenes flere Penge.

Jeg tror derfor ikke, at det løse Kontraktforhold vil være tjenligt for nogen af Parterne, heller ikke for Tyendet, men at, som jeg sagde før, en Tyendelov sikkert vil være til Gavn for begge Parter. For Husbonden indeholder den efter min Mening ganske vist kun den ene Beskyttelse, at han kan sikre sig Arbejdskraft paa en Tid, hvor han faktisk ikke kan undvære den. For denne ene Fordels Skyld maa han saa paatage sig alle de Forpligtelser af forskellig Art, der paalægges ham overfor Tyendet. Men denne ene Fordel er efter min Mening ogsaa noget værd for Landmanden. Jeg ved vel, at mange Landmænd have den Opfattelse, at de meget vel kunne undvære Tyendeloven, men jeg tror, at det væsentlig er de Landmænd, der klare sig med eet Tyende og een Maskine, og det kan man jo nu meget ofte paa de smaa Gaarde, hvor Maskinbrug er bleven almindelig. Men meget værre stiller Forholdet sig for den større Landbruger. Staar en Landmand overfor sin Høst, kan han blive næsten ruineret, hvis hans Tyende forlader ham, og man har ikke faa Eksempler paa deslige Forsøg. Landmanden kan i et saadant Tilfælde miste hele Udbyttet af Aarets Bestræbelser. Derfor forekommer det mig, at den Sikkerhed, Husbonden opnaar ved at indgaa Kontrakter paa længere Tid, er saa stor, at han til Gengæld kan bringe Ofre derfor. Jeg er enig med den højtærede

Justitsminister i, at det løse Kontraktforhold neppe kan være nær saa sikkert og godt som det Forhold, der er ordnet ved Lovbestemmelser. For det første tror jeg, at hvis vi ophæve Tyendeloven, vil det meget ofte — naturligvis ikke altid — være mundtlige Kontrakter, der indgaaes. Det er i hvert Fald givet, at Kontrakterne ville være af meget forskelligt Indhold, og skulde det komme til Domsafgørelse, tror jeg, ligesom den højtærede Minister, at Dommene ville blive fældede efter Dommernes subjektive Opfattelse af de foreliggende Forhold, og at der derfor rimeligvis ofte i ensartede Tilfælde vil falde forskellige Afgørelser. Men naar det sker, tror jeg, ærede Medlemmer ville indrømme, at det virker mere forstyrrende end vejledende.

Der er ogsaa den Side af Sagen at nævne, at Tyendet — deri har det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (Johan Knudsen) sikkert Ret — ikke er tjent med de maanedlige Udbetalinger. Jeg har selv bestemte Erfaringer i saa Henseende. For en Del Aar siden fik jeg to Tjenestekarle i Oktober, altsaa i Pløjetiden. Det viste sig, at de vare tilbøjelige til Nydelse af Spiritus. Den første Søndag skaffede de sig Brændevin, drak sig fulde og gjorde ikke saa lidt Postyr i Gaarden. Jeg sagde til dem: Det vil jeg ikke finde mig i, det er jeg ikke vant til, og det maa De lægge af, ellers kunne De ikke blive her. Næste Søndag gentog noget lignende sig, og saa skilte jeg mig af med den, der var den tilsyneladende bedste; han havde dog Klæder og saa nogenlunde ordentlig ud og havde ogsaa en ganske god Forstand. Den anden var mindre vel begavet, men man kunde, som vi sige, baade se ham for ud og bag ind; han havde ikke et eneste Sæt Klæder og hverken Støvler eller Træsko, han gik og pløjede i Oktober Maaned i Vand og Morads med et Par brune Gymnastiksko. Det var et Menne-ske, der paa Grund af slette Forhold havde flyttet meget omkring; han havde aldrig haft ret lange faste Tjenester. Da jeg en Dag kom ud i Marken, efter at han havde været hos mig en 14 Dages Tid, bad han mig om at faa nogle Penge. Jeg sagde da: Du har jo allerede faaet til Rejsen her-ned, og foreløbig vil jeg ikke give dig Penge, men du maa gaa til Skomageren og bestille dig et Par Træskostøvler paa min Regning. Det gjorde Manden, og det var en Fornøjelse at se, saa stolt og selvtilfreds han var, da han kom ud og havde faaet de nye Træskostøvler paa og sagde: